

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної теорії, макро- і мікроекономіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчально-методичної роботи

«___» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Еконофізика
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	I
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **Савчук Наталія Вікторівна**, кандидат економічних наук, асистент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Савчук Наталія Вікторівна, к.е.н., асистент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. зав. кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

_____ Валерій ОСЕЦЬКИЙ

Протокол № 10_ від « 24 » червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
Протокол № 1 від « 30 » серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії

Аліна МАГОМЕДОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем
Протокол № 5 від « 30 » серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії
« ____ » _____ 2022 року.

Сергій РАДЧЕНКО

ВСТУП

1. Мета дисципліни – є вивчення студентами основних понять економічної теорії, основних концепцій, економічних категорій, дослідження умов рівноваги на різноманітних ринках для формування у студентів системних економічних знань.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни.

3. Анотація навчальної дисципліни: Вивчення початкової дисципліни «Економічна теорія» має на меті вивчення загальних основ економічного розвитку, закономірностей становлення та розвитку економічної системи і діалектики взаємозв'язку її структурних елементів; з'ясування механізму дії економічних законів і механізму їх використання людьми у господарській діяльності; формування вільного володіння категоріальним апаратом, вміння застосовувати отримані теоретичні знання до аналізу конкретних економічних ситуацій.

4. Завдання (навчальні цілі): сформувати *інтегральну компетентність* – Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладної фізики, що передбачає застосування теорій та методів фізики, математики, інженерії та комп'ютерних технологій; *загальну компетентність* – ЗК-3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; *фахову компетентність* – ФК-2. Здатність брати участь у плануванні і виконанні експериментів та лабораторних досліджень властивостей фізичних систем, фізичних явищ і процесів, обробленні й презентації їхніх результатів, ФК-3. Здатність брати участь у проведенні експериментальних досліджень властивостей фізичної системи, фізичних явищ і процесів, ФК-5. Здатність брати участь у розробці засобів фінансового моніторингу, ФК-6. Здатність брати участь у обробленні та оформленні результатів експерименту, ФК-7. Здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері прикладної фізики, інженерії, економіки та комп'ютерних технологій.

5. Результати навчання за дисципліною:

<i>Результат навчання</i> (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		<i>Методи викладання і навчання</i>	<i>Методи оцінювання</i>	<i>Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни</i>
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні теоретичні положення та ключові концепції економічної теорії та сучасні напрями її розвитку	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях	12
1.2	Розуміти основні проблеми економічної теорії, їх взаємозв'язок з процесами, що відбуваються в суспільстві	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях, іспит	12
1.3	Знати принципи та закони функціонування ринкової економіки на різних рівнях	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях	10
1.4	Знати причини та межі державного регулювання економіки на різних рівнях	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях	10
2.1	Володіти категоріальним апаратом економічної теорії, основними моделями та методами аналізу економічних явищ та процесів	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях, вирішення задач, іспит	12

2.2	Вміти використовувати методи економічних досліджень для аналізу ефективності функціонування різних економічних систем та їх елементів	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях, вирішення задач, іспит	10
2.3	Вміти самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях, написання самостійних та контрольних робіт	10
3.1	Здатність самостійно збирати, систематизувати та науково інтерпретувати економічну інформацію	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях, написання контрольних та самостійних робіт	10
3.2	Здатність вести дискусію, відстоювати власні погляди, використовувати професійну аргументацію	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях	10
4.	Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	лекція, семінарське заняття	участь у дискусії на семінарських заняттях	4

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни									
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.
ПРН 2. Застосовувати ефективні технології, інструменти та методи експериментального дослідження властивостей речовин і матеріалів, включаючи наноматеріали, при розв'язанні практичних проблем прикладної фізики, методи розрахунків при розв'язанні економічних задач	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 7. Застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі для дослідження фізичних явищ, економічних процесів, розробки приладів і наукоємних технологій.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 13. Презентувати результати досліджень і розробок фахівцям і нефахівцям, аргументувати власну позицію.	+	+	+	+	+	+				+

7. Схема формування оцінки:

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні:

- Результати навчання – 1.1. – 1.4. (знання) – до 44%.
- Результати навчання – 2.1. – 2.3. (вміння) – до 32%.
- Результати навчання – 3.1. – 3.2. (комунікація) – до 20%.
- Результати навчання – 4. (автономність та відповідальність) – до 4%.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: 60 балів максимум / 36 балів мінімум

Формами контролю	ЗЧ 1		ЗЧ 2	
	Min. – 18 балів	Max. – 30 балів	Min. – 18 балів	Max. – 30 балів
Усна відповідь на семінарському занятті	1	3	1	3
Доповнення на семінарському занятті	1	3	1	3
Контрольна робота № 1	6	12	-	-
Контрольна робота № 2	-	-	6	12
Самостійна робота №1	5	10	-	-
Самостійна робота № 2	-	-	5	10

1. Робота на семінарському занятті (усні відповіді, доповнення, вирішення задач) – Змістовна частина 1- РН 1.1 – 1.4, 2.1-2.3, 3.1-3.2, 4. – 9 балів/ 1 бал.
2. Контрольна робота № 1 – (теми 1-5) – РН1.1 – 1.4, 2.1-2.3, 3.1-3.2, 4. - 12 балів/ 1 бал.
3. Самостійна робота №1 – індивідуальне творче завдання – РН 1.3, 2.1-2.2, 3.1, 4. – 10 балів/ 1 бал.
4. Робота на семінарському занятті (усні відповіді, доповнення, вирішення задач) – Змістовна частина 2- РН 1.1 – 1.4, 2.1-2.3, 3.1-3.2, 4. – 9 балів/ 1 бал.
5. Контрольна робота № 2 – (теми 6-11) – РН 1.1 – 1.4, 2.1-2.3, 3.1-3.2, 4. - 12 балів/ 1 бал.
6. Самостійна робота №2 – індивідуальне творче завдання – РН 1.3, 2.1-2.3, 3.1, 4. – 10 балів/ 1 бал.

- підсумкове оцінювання у формі іспиту: 40 балів максимум/ 24 бали мінімум

	ЗЧ1	ЗЧ2	іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	36	60
Максимум	30	30	40	100

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше **36 балів**. (відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка).

Для допуску до іспиту обов'язковим є наявність усних відповідей на семінарських заняттях та написання проміжних контрольних робіт та самостійних робіт.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента в цілому, підсумковою формою контролю за яким встановлено іспит, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються) та оцінки, отриманої під час іспиту. При цьому, у випадку, коли оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня (60% від максимально можливої для визначеної форми контролю кількості балів – 24 бали), то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними «0»), а підсумкова оцінка з дисципліни є «незадовільною».

7.2 Організація оцінювання: семестрове оцінювання таких видів робіт, як виступи, доповнення, дискусії, розв'язання задач, проміжні контрольні роботи здійснюється під час семінарських занять, які відбуваються за розкладом у визначеній в ньому аудиторії або онлайн.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
Змістовна частина 1: «Загальні засади економічної теорії»				
1	Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Економічні потреби та інтереси	2	2	7
2	Тема 2. Матеріальні основи розвитку цивілізації. Відносини власності	2	2	7
3	Тема 3. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція	2	2	7
4	Тема 4. Теорія грошей і грошового обігу	2	2	7
5	Тема 5. Ринкова економіка: сутність, структура, інфраструктура. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги	2	2	7
	Контрольна робота № 1			
Змістовна частина 2: «Теоретичні основи мікро- та макроекономіки»				
6	Тема 6. Конкуренція і монополія у ринковій економіці	2	2	7
7	Тема 7. Підприємництво та підприємство в ринковій економіці	2	2	7
8	Тема 8. Капітал. Витрати виробництва та прибуток	2	2	7
9	Тема 9. Доходи, їх джерела та розподіл	2	2	6
10	Тема 10. Фінансова система	2	2	7
11	Тема 11. Кредитна система	2	2	7
	Контрольна робота № 2			
	ВСЬОГО	22	22	76

Загальний обсяг – 120 год., в тому числі:

Лекцій – 22 год.

Семінари – 22 год.

Самостійна робота – 96 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Економічна теорія: Політекономія: підручник / [за ред. В. Д. Базилевича]. 9-ме вид., переробл. і доповн. К., Знання, 2014. 702 с.
2. Економічна теорія: Навчально-методичний комплекс для студентів економічних спеціальностей / Базилевич В.Д., Гражевська Н.І., Кирильчук О.В., Савчук Н.В. К.: «Нічлава», 2017. 48 с
3. Економічна теорія: Політекономія: практикум: навч. посіб. / [за ред. В. Д. Базилевича]. К.: Знання, 2010. 494 с.
4. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка): навч. посіб. / [Н. П. Мацелюх та ін.]. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. 429 с.
5. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція). Введено в дію наказом № 170-32 від 11 квітня 2022 року Київ: 2022 https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf

Додаткова:

1. Богатомика. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://edufuture.biz/index.php?title=%D0%91%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0>
2. Тім Гарфорд. Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах. Київ. 2018. 344 с.
3. Клаус Шваб. Четверта промислова революція. Формуючи четверту промислову революцію. Київ. 2019. 416 с.
4. Кеннет Рогофф. Циклічна історія фінансових криз. Київ. 2019. 544 с.
5. Ніл Фергюсон. Комплект книг «Історія цивілізацій». Київ. 2018. 488 с.
6. Едвард Конард. Рівні серед нерівних. Як добрі наміри знищують середній клас. Київ. 2019. 360 с.
7. Стівен Дабнер, Стівен Левітт. Суперфрікономіка. Київ. 2018. 256 с.
8. Чарльз Вілан. Гола економіка. Викриття нудної науки. Київ. 2018. 320 с.
9. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua>
10. Статистична інформація [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>